

České humanitární organizace loni pomohly téměř 880 tisícům Ukrajinců. Vláda chce další pomoc sužované zemi seškrtat na nulu

20.2.2026 - Člověk v tísni | Člověk v tísni - Clovekv tisni.cz

Humanitární pomoc od českého státu má ale klesnout prakticky na nulu. Organizace proto v dopise vyzvaly českou vládu a premiéra Andreje Babiše, aby přehodnotil plánované škrty na humanitární, stabilizační a rekonstrukční podporu Ukrajiny ve výši půl miliardy korun. Zodpovědnou vládní politiku nemohou podle nich samy organizace nahradit z peněz od jednotlivců a firem.

Od akutní pomoci k obnově infrastruktury

Rok 2025 byl pro Ukrajinu obdobím intenzivních bojů a systematického ničení energetické infrastruktury ze strany Ruska. Neustálé útoky na teplárny, teplovody, elektrárny a vodovody citelně zhoršily životní podmínky milionů lidí. Dodávky humanitární pomoci jsou kvůli častějšímu používání FPV dronů čím dál nebezpečnější. Přesto české a v Česku působící mezinárodní organizace zůstávají jedněmi z největších poskytovatelů pomoci v zemi.

Pomoc se postupně přesouvá od akutních distribucí k velkým infrastrukturním projektům. České organizace financovaly opravy tepláren a teplovodů, vyhloubily pět vodních vrtů, instalovaly vodárenskou věž a sedm systémů na čištění vody. Přístup k bezpečné pitné vodě získalo 156 572 osob, pomoc na přečkání zimy 113 146 lidí. Organizace pomohly s opravami 5 115 domů a bytů, rekonstrukcí 49 zdravotnických zařízení, dodaly na místo 500 generátorů nebo darovaly 96 sanitek a dalších vozů. *„V loňském roce jsme společně zajistili dodávku pitné vody a tepla pro tisíce lidí a obnovili spojení se světem v odlehlých vesnicích díky 31 linkám sociální dopravy,”* říká ředitelka ADRA Miroslava Čančíková Illetšková.

Práce u frontové linie

Řada českých organizací pracuje přímo u frontové linie – v regionech Charkov, Cherson, Doněck, Sumy, Záporoží či Mykolajiv. Věnují se zvláště starým lidem, nemocným, osobám s postižením a těm, kteří odmítají opustit domovy. Lékaři bez hranic lidem poskytli jen prostřednictvím mobilních klinik přes 45 tisíc zdravotních vyšetření a ukrajinským nemocnicím darovali materiál a léky v hodnotě téměř 34 milionů korun. *„Lékaři bez hranic museli od roku 2022 opustit sedm nemocnic a kvůli dronovým útokům zhruba 20 míst, kam pravidelně jezdili s mobilními klinikami v Doněcké, Charkovské a Dněpropetrovské oblasti,”* říká Sylva Horáková, ředitelka české kanceláře Lékařů bez hranic.

CARE zajistila díky programu MEDEVAC Ministerstva vnitra ČR zdravotnickou pomoc pro dva tisíce většinou starších pacientů v Doněcké oblasti, Charita Česká republika rekonstruovala a vybavila 6 rehabilitačních oddělení v Dnipropetrovské oblasti. Koridor UA dodával protidronové sítě či evakuační batohy. *„Za čtyři roky od začátku války jsme z malé skupinky vyrostli v organizaci, která ve velkém pružně pomáhá tam, kde to je nejvíc potřeba,”* říká ředitel Koridoru UA Matouš Bláha.

Člověk v tísní pomohl s opravami 4 715 domovů a poskytl 8 612 lidem materiál na akutní opravy po ostřelování.

Organizace současně myslí na budoucnost země – Diakonie ČCE staví v Poltavské oblasti 50 modulárních domů pro vysídlené osoby. *„V příštím roce také postavíme v Poltavské oblasti padesát modulárních domů pro až sto padesát osob. Domy bude možné v případě nutnosti přesunout do bezpečnějších oblastí,”* říká Dalibor Hála, mluvčí Diakonie ČCE. NESEHNUTÍ prostřednictvím iniciativy Slunce pro Ukrajinu instalovalo ve více než 20 městech solární elektrárny, které zajišťují elektřinu při výpadcích způsobených bombardováním. Člověk v tísní pomohl 20 tisícům školáků stavbou protiletectvých krytů ve 27 školách poblíž frontové linie či digitálních vzdělávacích center.

„I do budoucna bychom chtěli pokračovat s poskytováním cílené podpory – granty, školení a mentoring – veteránům a jejich rodinám, aby mohli zahájit nebo rozšířit své podnikání,” říká Petr Drbohlav, regionální ředitel Člověka v tísní pro Východní partnerství a Balkán.

Psychologickou pomoc pak získalo 66 tisíc osob. ADRA provozuje 31 bezplatných autobusových linek v devíti regionech. Paměť národa dodala přes 13 500 neprůstřelných vest, 95 sanitek a stovky generátorů. *„Při minulé předávce v Kyjevě k nám přišel zraněný voják na protézách a poděkoval nám za turnikety, které zastavily krvácení, a za helmu, která mu zachránila život. To jsou přesně okamžiky, kdy si uvědomíme, že každá naše cesta má smysl,”* říká Martin Ocknecht, vedoucí sbírky Paměti národa.

Podpora lidských práv a médií

České organizace podporují místní lidskoprávní nebo novinářské organizace. Člověk v tísní udělil 52 grantů, díky kterým byly zmapovány tisíce případů válečných zločinů pro mezinárodní soudní procesy – od útoků na civilisty přes unášení dětí po dronový teror proti obyvatelům Chersonu. Organizace rovněž financuje tajnou online výuku dětí na okupovaných územích, aby zůstaly v ukrajinském vzdělávacím systému. Po loňském zmrazení amerického financování pomohla nahradit výpadek prostředků dvaceti celostátních a regionálních redakcí, jejichž rozpočty závisely na amerických donorech až z osmdesáti procent. Více než sedmdesáti novinářům a aktivistům zajistila psychologickou podporu včetně stovek individuálních konzultací.

Environmentální pomoc

Arnika působí na Ukrajině od roku 2017 a provozuje občanskou síť monitoringu ovzduší EcoCity s více než 700 stanicemi – jednu z nejrozsáhlejších v Evropě. Analyzuje ekologické škody války, včetně toxických látek v sedimentech zničené Kachovské přehrady. Identifikovala téměř 100 silně znečištěných lokalit a vytvořila mapy environmentálních rizik pro 30 obcí. *„Síť EcoCity je pro ukrajinské občany v podstatě jediným zdrojem informací o stavu ovzduší. Během konfliktu plní i funkci civilní obrany – stanice dokáží upozornit na nebezpečné látky i radiaci,”* říká koordinátorka projektů Arniky Marcela Černochová.

Pomoc ukrajinským uprchlíkům v Česku

V Česku je k únoru 2026 evidováno přes 398 tisíc osob ukrajinské národnosti s dočasnou ochranou.

Organizace v rámci Konsorcia nevládních organizací pracujících s migranty v ČR od začátku války poskytly odhadem téměř 2 miliony úkonů – pomohly mimo jiné odhadem alespoň 41 000 lidem se vzděláním a odhadem alespoň 70 000 s ubytováním. Pomáhají s jejich integrací, od vyřizování pobytu přes zaměstnání po psychosociální podporu.

Ukrajínští uprchlíci se stali přínosem pro českou ekonomiku – pracuje 8 z 10 ekonomicky aktivních, celkem 172 tisíc lidí. Příjmy státu z jejich daní a odvodů dosáhly podle MPSV 8,2 miliardy Kč, výdaje na jejich podporu 3,9 miliardy.

Konsorcium přesto pozoruje rostoucí negativní jevy: mnoho uprchlíků pracuje pod úrovní své kvalifikace kvůli jazykovým bariérám, složitému uznávání vzdělání, nedostatku informací i omezené podpoře zaměstnavatelů, přičemž část z nich se vlivem různých faktorů pohybuje v šedé ekonomice, jsou vystaveni pracovnímu vykořisťování a obcházení pracovního práva, což poškozuje i veřejné finance.

Zvláštní dlouhodobý pobyt, dostupný od roku 2025 ekonomicky soběstačným osobám na pět let, získalo jen 13 738 držitelů dočasné ochrany. I pro rok 2026 zůstávají podmínky nastavené stejně, většina uprchlíků i po čtyřech letech války má jen nejistý pobytový status.

Situaci dále zhoršila novela z července 2025, která místo pracovní schopnosti posuzuje míru soběstačnosti, čímž připravuje o status zranitelné osoby i některé lidi se zdravotním postižením. Ti sice zvládají základní sebeobsluhu, ale nemohou pracovat a přitom nemají nárok na vyšší humanitární dávku ani jinou sociální podporu. (Více v samostatné tiskové zprávě Konsorcia [zde](#))

Podle organizace In IUSTITIA jsou Ukrajinci momentálně nejohroženější skupinou předsudečného násilí. Útoky podle ní zahrnují i výrazné fyzické násilí, včetně pokusu o vraždu. *“V roce 2025 policie zaznamenala 43 útoků z důvodu antiukrajinské nesnášenlivosti. V roce 2025 jsme poskytli pomoc 82 lidem napadeným z důvodu jejich ukrajinské národnosti. Nepřijatelnost předsudečného násilí potvrdil i český soud v případě napadení ukrajinských seniorů a vnuka,”* říká ředitelka organizace Klára Kalibová.

Humanitární organizace vyzývají vládu, aby přehodnotila škrty

Vláda v návrhu rozpočtu zcela ruší Program humanitární, stabilizační a rekonstrukční pomoci Ukrajině (500 milionů korun). Škrty přicházejí ve chvíli, kdy Rusko systematicky ničí ukrajinskou energetickou infrastrukturu a miliony lidí nemají teplo ani pitnou vodu. Zastavena bude pomoc, která šla například na opravy rozvodů tepla a elektrických sítí, stavbu školních krytů u fronty, mobilní úpravy vody i program MEDEVAC na léčbu těžce zraněných civilistů.

Pomoc Ukrajině je investice do bezpečnosti celého regionu; její zastavení zvyšuje riziko destabilizace a migračního tlaku. Česko přitom už dnes patří v EU k zemím s nejnižšími výdaji na humanitární pomoc a 74 % Čechů ji podle průzkumu STEM podporuje. Organizace vyzývají vládu, aby škrty přehodnotila a vrátila klíčové položky na úroveň původního rozpočtu. Zodpovědnou vládní politiku nemohou podle nich samy organizace nahradit z peněz od jednotlivců a firem.

<https://www.clovekvtisni.cz/ceske-humanitarni-organizace-loni-pomohly-temer-880-tisicum-ukrajincu-vlada-chce-dalsi-pomoc-suzovane-zemi-seskrtat-na-nulu-13291gp>